

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U VARAŽDINU

Broj: P-DO-25/17
Varaždin, 18. travnja 2019.
MBK/MN

TRGOVAČKI SUD
U VARAŽDINU

19. 04. 2019

PRIMLJENO

VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
putem
TRGOVAČKOG SUDA U VARAŽDINU

Na broj: P-176/2016

Pravna stvar:

Tužitelj: Varaždinska županija

Tuženik: Republika Hrvatska, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
(sada Ministarstvo znanosti i obrazovanja) po Županijskom državnom
odvjetništvu u Varaždinu

Radi: isplate 14.402.941,43 kn

ŽALBA TUŽENIKA – PRIMOROBNA

- protiv presude Trgovačkog suda u
Varaždinu br. P-176/2016 od 15.
travnja 2019.

Pobijanom presudom naloženo je tuženiku Republici Hrvatskoj, Ministarstvu znanosti i obrazovanja isplatiti tužiteljici Varaždinskoj županiji iznos od 14.255.980,42 kn, s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, kako to proizlazi iz izreke ove presude, na određene iznose, te računajući kamatu u određenim periodima. Točkom II. odbijen je dio tužbenog zahtjeva u iznosu od 146.961,01 kn, zajedno s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom u svotama, te u periodu kako je to zatraženo, a kako to proizlazi iz točke II. izreke presude.

Navedenu presudu tuženik pobija u dijelu I. iste zbog slijedećih razloga:

- bitne povrede odredaba parničnog postupka,
- pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja,
- pogrešne primjene materijalnog prava,

sve vezano uz odredbu čl. 348. – 350. Zakona o parničnom postupku.

Iz obrazloženja navedene presude, a u dijelu kada se sud prvog stupnja osvrće na pravnu osnovu tužbenog zahtjeva, isti se osvrće na Zakon o proračunu (NN 87/2008, 109/2007, 136/2012), čiji članak 44. st. 2. propisuje da proračunski korisnici državnog proračuna mogu preuzeti obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u slijedećim godinama, neovisno o izvoru financiranja, samo uz suglasnost Vlade, a na prijedlog ministra financija. Stavkom 6. citiranog članka, propisano je da se odredbe istog na odgovarajući način primjenjuju na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Istovremeno se navodi da je člankom 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/2005, 41/2008, 125/2011), propisano da je ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako Zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo. Stavak 2. ovog članka propisuje da ako je sklapanje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj strani, ugovor je valjan ako u Zakonu nije što drugo predviđeno za određeni slučaj, a strana koja je povrijedila zakonsku zabranu, snosit će odgovarajuće posljedice.

Temelj tužbenog zahtjeva tužiteljice bili su sporazumi o sufinanciranju troškova najamnine za školske građevine izgrađene po modelu javno privatnog partnerstva, koje je tužiteljica sklopila s tuženikom za škole na području Varaždinske županije, sve od 29. svibnja 2013., kojih je ukupno sklopljeno 8, time da su pojedini sklopljeni sporazumi obuhvaćali i sporazume za više škola, za pojedine osnovne i srednje škole, kao i sportske dvorane, a kako to proizlazi iz početnog dijela obrazloženja presude koja se napada ovom žalbom. Iz ovih sporazuma proizlazi, kako se to navodi u obrazloženju presude, da su stranke suglasno utvrdile da je tužiteljica kao javni partner, po ugovornom modelu javno privatnog partnerstva, na rok od 25-30 godina, s privatnim partnerima, ove sporazume sklopila u razdoblju od 8. kolovoza 2006. do 25. rujna 2008. Temeljem čl. 3. ovih sporazuma, Ministarstvo je preuzelo obvezu da u državnom proračunu Republike Hrvatske svake godine za vrijeme važenja ovih sporazuma osigura sredstva za sufinanciranje troškova najamnine u dijelu od 55 % mjesečne najamnine, te da ovako osigurana sredstva uplaćuje tužiteljici. U tužbama koje je tužiteljica podnijela na istoj pravnoj osnovi, ali za različite periode, naznačeni su pojedini iznosi koji se zahtijevaju, s pripadajućom kamatom.

Usvajajući tužbeni zahtjev sud polazi od činjenice da se tuženik tj. Republika Hrvatska, obvezao u skladu s propisima o proračunu, u istome svake godine za vrijeme važenja sporazuma, osigurati potrebna sredstva za sufinanciranje troškova najamnine, te ih uplaćivati tužiteljici. Nadalje se navodi da je uvidom u registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika za 2013. (NN 60/12), sud utvrdio da je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, proračunski korisnik državnog proračuna, dok to nije tužiteljica.

Tuženik smatra da je sud pogrešno obrazložio argumentaciju tuženika vezanu uz primjenu odredbe čl. 44. st. 2. Zakona o proračunu, a kada tuženik ističe da je sklapanje ugovora bez ishoda suglasnosti Vlade zabranjeno za obje strane, jer se odredba čl. 44. Zakona o proračunu primjenjuje i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, što znači da je tužiteljica kao jedinica područne (regionalne) samouprave morala znati da je za sklapanje ovakvog sporazuma potrebna suglasnost Vlade. Naime, kako st. 5. ovog članka određuje da se odredbe na odgovarajući način primjenjuju na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, to je mišljenje tuženika da postupanje tužiteljice u skladu s ovom odredbom podrazumijeva znanje iste za postojanje ovakve odredbe. Čim je propisano da se odredbe primjenjuju i na područnu (regionalnu) samoupravu, pretpostavlja se da ova odredba čini dio zakonskih odredbi, a koje propisuju potrebno postupanje tužiteljice, te samim ovim tužiteljica mora znati i za postojanje ovog zakonskog članka koji na određeni način propisuje

kako proračunski obveznici mogu preuzeti obveze na teret državnog proračuna. Budući se radi o odredbi koja u određenom dijelu regulira potrebno postupanje tužiteljice, to smatramo neosnovanim argumentaciju suda da tužiteljica za postojanje ove odredbe, te glede ispunjavanja zakonskih pretpostavki potrebitog postupanja, nije znala.

Osim toga, ovako sklopljeni sporazum protivan je i Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10), pošto je odredbom čl. 142. st. 1. propisano da se u državnom proračunu osiguravaju sredstva za financiranje školskih ustanova, čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i to, između ostalog, za rashode, za završavanje kapitalnih projekata izgradnje, dogradnje i rekonstrukciju školskog prostora te njegovo opremanje, čiju je obvezu završavanja preuzela Republika Hrvatska na dan 1. srpnja 2001. do njihovog puštanja u funkciju, rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora, školskih ustanova za djecu s teškoćama i školskih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Vezano uz odredbu čl. 143. st. 1. citiranog Zakona, u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osiguravaju se sredstva za financiranje škola čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i to, između ostalog, za rashode, za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora, te opremanju školskih ustanova prema standardima i normativima koje propisuje ministar, a u skladu sa državnim pedagoškim standardima. Stoga je razvidno propisivanje situacija kada se sredstva za financiranje školskih ustanova osiguravaju u državnom proračunu, a kada iz sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te da nema zakonske mogućnosti osiguravanja sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske i za rashode glede sudjelovanja u projektima javnog privatnog partnerstva u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje javno privatno partnerstvo.

Kako se tuženik tijekom trajanja postupka, a i u ovoj žalbi, poziva na ništetnost sporazuma, koji po tužitelju čine pravnu osnovu tužbenog zahtjeva, to se napominje da je člankom 327. Zakona o obveznim odnosima propisano da na ništetnost sud pazi po službenoj dužnosti, te da se na ovaj institut može pozvati svaka zainteresirana osoba. Ponovno se ističe da su spomenutim sporazumima na osnovi modela javno privatnog partnerstva, prekršene kogentne odredbe čl. 44. Zakona o proračunu, kao i odredbe čl. 142. i 143. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, te su iz ovih razloga navedeni ništetni. Kako je već prije naznačeno, to je mišljenje tuženika, da je sklapanje ovakvih sporazuma bilo poznato i drugoj strani, zbog naprijed navedenih razloga, te navedeno čini mogućnost postupanja suda glede poništenja istih po službenoj dužnosti.

Osim toga, nalazom i mišljenjem vještaka Ksenije Špoljarić, sud utvrđuje ispravnost obračuna najamnine definiran ugovorom koji je sklopljen između tužiteljice te privatnog partnera Meteor-grupa-Hidroing-Mipcro d.o.o., iako Republika Hrvatska, Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije potpisnik predmetnog ugovora, te se nije bila niti ovlaštena očitovati na dostavljeni nalaz i mišljenje, a usprkos tome, sud je prihvatio isto, te donio nezakonitu odluku kojom je obvezao tuženika na isplatu temeljem ništetnog sporazuma.

Stoga zaključeno, tuženik smatra da je sud zauzeo pogrešan stav kako je sporazum o sufinanciranju troškova najamnina za školske građevine izgrađene po modelu javno privatnog partnerstva na području Varaždinske županije, sklopljen 29. svibnja 2013. valjan, budući iz provedenih dokaza nesporno proizlazi da je isti protivan prisilnim propisima

Zakona o proračunu te Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, te slijedom navedenog, a imajući u vidu odredbu čl. 322. Zakona o obveznim odnosima ništetan.

Stoga tuženik

predlaže

da drugostupanjski sud ukine presudu Trgovačkog suda u Varaždinu br. P-176/2016 od 15. travnja 2019. i vrati predmet prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje ili da preinači prvostupanjsku presudu, na način da odbije tužbeni zahtjev u cijelosti kao neosnovan, kao i da tužiteljima naloži naknadu troškova parničnog postupka.

Trošak:

- Sastavljanje žalbe: 100.000,00 kn (Tbr. 10. toč. 1. Tarife)

ZAMJENICA ŽUPANIJSKE DRŽAVNE ODVJETNICE

Marjana Bogdanović-Kamber